Nr. 102. **Poznań, środa 12. września 1928.** **X. Rok.**

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na wrzesień 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 4,75 złote. Na pocztach 5,09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 5,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 6,60 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 45 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO“: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
DRUKARNIA: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

Drewno w nowoczesnej konstrukcji.

Drewno i możliwość jego użytkowania wzmogło się w ostatnim czasie znacznie i to z najróżniejszych powodów. Nasamprzód wojna i wysuwające się na pierwsze miejsce zagadnienia ekonomiczne, utorowały drogę materjałom najtańszym, pomiędzy którymi znów drzewo odgrywało i odgrywa wybitną rolę. Wybijające się na plan pierwszy zastosowanie drewna na cele inżynieryjno-budowlane zbudziło pomysłowość ludzką, która badając historyczny rozwój tego materjału i jego właściwości konstrukcyjne, należycie zrozumiała jego wartość i znaczenie pod względem statystycznym.

Żelazo i cement wybijają się przed wojną, dzięki swym właściwościom na pierwsze miejsce i tryumfalnym pochodem zdobywają rynek budowlany. Wojna, jednakże i złączony z nią brak węgla podcięły byt tym materjałom na czas dłuższy, wznawiając tem samem możność użytkowania drewna, które w swej istocie, jako materjał dostępny wprost się narzucało, a jakie bez poprzednich zabiegów w montażu, przygotowaniu wsporników konstrukcyjnych, szalówki itp. zastosować było można.

Wszelkie pomysły konstrukcyjne, które dobitnie charakteryzowały znaczenie żelaza i cementu, pomysłowość ludzka przeniosła na materjał drzewny, znajdując w nim przymioty tak dodatnie, że rynek drzewny, na tle doświadczenia, wzmagającego się z użytaowaniem drewna, zapewnił sobie byt na wszystkie czasy.

Nie bez powodów podkreśliłem na wstępie również znaczenie historyczne drewna w porównaniu do nowoczesnych konstrukcji drzewnych. Możliwość pokrycia szerszych przestrzeni konstrukcjami drzewnemi, datuje się bowiem od dość dawna. Wskazują na to poddasza starych kościołów utrzymanych od wieków i spełniających cel swój do dnia dzisiejszego, dając tem samem dowód, że drewno nie tylko nie spełnia zadania prowizorycznego, lecz zasługuje na zupełne uznanie jako materjał trwały, zastępujący podobne konstrukcje żelazne i kamienne.

W niejednych gałęziach przemysłu, jako to w zakładach farbiarskich i potasowych drewno wycisnęło żelazo najzupełniej ze względu na rdzę, która pokrywając powierzchnię żelaza powodowała jego zniszczenie i niepewność konstrukcyjną. Długotrwały wpływ soli i ługu, rozparów i wyziewów, jakie się wytwarzają w farbiarniach i fabrykach chemicznych, niszczy żelazo i uniemożliwia jego użytkowanie, drewno zaś przy umiejętnej wentylacji okazało nadzwyczajną odporność i wytrzymałość. Równie odpornem okazało się drewno wobec gazów dymnych i spalinowych, znajdując zastosowanie w nowoczesnych konstrukcjach przy pokryciu parowozów i dworców kolei żelaznych.

Najwidoczniej rozprasza się tem samem zbyt rozpowszechnioną obawę, jakoby drewno mniej było odpornem wobec ognia w porównaniu do żelaza i innych materjałów. Drewno płonie bez wątpienia wtenczas, kiedy w większych płaszczyznach naraża się na zapalenie; podkreślić jednakże należy dwa momenty, mianowicie, że drewno zapala się dopiero przy wysokiej temperaturze, po drugie, że spalenie następuje w tempie wolnem i przeważnie, przy natychmiastowem wkroczeniu straży pożarnej, kończy się zwęgleniem drewna. Pozatem pożar nie wywołuje w drewnie niebezpiecznego rozdęcia i naprężenia, które przy żelazie spowodowało liczne nieszczęścia, rozwalając przyścienia i murowiska. Wytrzymałość drewna koncentrująca się w jego rdzeniu, ostatnio dopiero narażonym na zniszczenie, pod wpływem pożaru nie niszczeje tak szybko, jak to wykazuje żelazo.

Pozatem wymienić należy możliwość zabezpieczenia drewna powłoką ogniochronną, impregnowaniem, solą itp. lub też otoczeniem słupów i przyścieni w ubikacjach użytkowych oszalowaniem, otrzcinowaniem i tynkiem.

Koniec końcem niesłusznie podkreśla się, mianowicie w porównaniu do żelastwa, właściwość łatwopalną drewna jako niekorzystnie wpływającą na użytkowanie tego materjału przy konstrukcjach budowlanych.

Nowoczesne budowle drewniane przedstawiają nam konstrukcje, wzrastające na tle naukowego badania i obliczenia inżynieryjnego. Rozpiętości 50 m i więcej nie można już przeplatać dorywczemi formułami i przestarzałemi dowcipami rzemiosła ciesielskiego. Nie tylko architekt i przedsiębiorca budowlany, lecz w pierwszym rzędzie statyk, jako akademicko wykształcony inżynier o dostatecznej praktyce, przyjmuje wybitną rolę, ustalając tak powierzchnię najmniejszego dopuszczalnego przekroju, jak również i rzeczowe połączenia części konstrukcji w nawiązaniach węzłowych sposobem jasnym i statycznie uzasadnionym przy ekonomicznem użytkowaniu danego materjału drzewnego i żelastwa.

Sprężystość i lekkość konstrukcji drzewnych, wykorzystanie jasnego i zwyczajnego ich wiązania powoduje spieszne ich wykończenie, tani transport i ekonomiczny montaż. Znamienne te przymioty zapewniają, nowoczesnym konstrukcjom drzewnym rację bytu i winny być wskazówką dla przemysłu i rynku drzewnego, celem zachowania ich znaczenia, uchwycenia i dalszego badania naukowego na tle ogólnego zapotrzebowania rynku budowlano-inżynieryjnego.

Wywody te niech będą dalszym dowodem konieczności połączenia rynku drzewnego z rynkiem budowlanym w najszerszem zrozumieniu tego słowa na tle konstrukcyjnem, ekonomicznem i naukowem.

Inż. dypl. Marjan Andrzejewski.

Z rynku angielskiego.

Londyn w sierpniu.

Dlatego żeby móc kupować drewno, trzeba mieć pieniędze.

Mało jest chcieć, trzeba mieć, a warunkiem możności kupna jest kapitał, który na angielskim rynku pieniężnym zaczyna jakby się kurczyć.

Składa się na to cały szereg przyczyn o zabarwieniu ściśle ekonomicznem.

Przedewszystkim polityka Banku Angielskiego wyraźnie zmierza do podniesienia stopy dyskontowej w wysokości 5%, a to w związku ze spodziewanem nastąpieniem ciasnoty gotówkowej na rynku pieniężnym w porze jesiennej.

A tym przewidywaniom trzeba niestety przyznać wiele słuszności, ponieważ w końcu roku bież. import zagranicznej produkcji będą finansowały źródła angielskie bez udziału (jak w ub. roku) U. S. A., gdyż prywatna stopa dyskontowa zwłaszcze jeżeli chodzi o stolicę, jest stosunkowo zbyt niską.

Logicznym wynikiem tego zjawiska musiałby być wzrost obiegu weksli — tak też i jest. Na domiar złego budżet na rok 1928/29 zapowiada przemysłowi dość znaczne obciążenie podatkowe. Pomimo to ogólna sytuacja w przemyśle nie posiada jakichś znamion chorobliwych; konjunktura w Anglji jakby zamarła w bezruchu.

Na martwym punkcie uwięzły i obroty drewnem, jakkolwiek sporadycznie nie brak większych tranzakcji. Ruch budowlany wykazuje sezonowe ożywienie, aczkolwiek jego rozmiary mogłyby być nieco większe i bardziej odpowiadające istotnym potrzebom.

W dużym stopniu całokształt akcji budowlanej streszcza się w wykańczaniu dawniej rozpoczętych budowli. Naogoł sytuacja na wewnętrznym rynku drzewnym jest o tyle niezłą, o ile spożycie drewna będziemy mierzyć skalą względną, a wówczas można oprzeć się na definicji, że zapotrzebowanie jest stosunkowo większe niż na wiosnę, co z kolei musiałoby znaleść odpowiedni rezonans na rynku importowym.

Jeżeli jednak krajowy popyt jest względnie dobry, to nie można tego powiedzieć o cenach na drewno, które z trudem utrzymują się na dotychczasowej wysokości i być może w niedługim czasie nieco obniżą się, oczywiście tylko w tych warunkach, jeżeli popyt ulegnie osłabieniu.

Aliści niezbyt korzystny poziom cen na rozmaite sortymenty i wymiary ma swą „piętę Achillesową" — jest nią cena na 2×4".

Ten wymiar, będący zresztą oddawna w zainteresowaniu, nie wywołuje obecnie żadnych trudności w sprzedaży, a nawet przeciwnie — jest poszukiwany. Należy on w pierwszym rzędzie do t. zw. „specjalnie poszukiwanych wymiarów". Stosunkowo dobry popyt ujawnił się na 1½×7" oraz 9" i 11", a szczególnie na 7" — to wymiary są jeszcze godne wyróżnienia.

Zaznaczyć trzeba, że zapasy 2×4" są już na wyczerpaniu a jeżeli nadal będzie on poszukiwany w takim stopniu jak obecnie, to wkrótce go zabraknie.

Nawet ceny nań zwyżkowały, co w obecnych warunkach jest zjawiskiem niemal rewalacyjnem. Rynek importowy charakteryzują znamiona stabilizacji konjunktury. W sierpniu Gdańsk nie wiele wysłał towaru na rynek angielski, bo też szczupłe są zapasy na gdańskich składach.

Tranzakcje, jakie dokonywano na rynku gdańsko-angielskim miałby tendencję dość ospałą.

Sprzedawano u/s świerk 1½×9" cif London po £ 16, **za 2×4" osięgano £ 14,15.** Zdaniem tutejszych kół kupieckich, należy się liczyć, że cena na ten wymiar wkrótce się podniesie.

Dosyć mocny był 2×8" i 2½+7", za które płacono po £ 15.

W handlu anglo-rosyjskim doszły do skutku znaczne transakcje białym drewnem, lecz po cenach przeciętnych, który jakby ustaliły się na rynku importowym.

Organizacja zjednoczonego spławu Finlandji i Skandynawji.

(Ciąg dalszy.)

W ustawach towarzystw, zajmujących się spławem, ustala się wzajemne stosunki członków, kolejność zwoływania walnych zebrań, siedzib zarządu, zasadnicze warunki administracji, spławu drewna itp.

Dla przykładu przytaczamy niektóre dane, pewnej, zatwierdzonej w ostatnim czasie ustawy towarzystwa spławnego w Finlandji.

Zadaniem towarzystwa — jest spławiać drewno, które jest własnością jego członków i na ich rachunek, w tych basenach, które są wyszczególnione w ustawie z wykazaniem odległości i z podziałem tych basenów na poszczególne odcinki w granicach od 4 do 40 klm.

Członkiem towarzystwa jest każdy, kto posiada drewno do spławu w danym basenie rzecznym i kto korzysta z urządzeń, znajdujących się na tym szlaku.

Na walnych zebraniach udziałowców ukonstytuowuje się zarząd towarzystwa, w którego skład wchodzi prezes, dwuch lub trzech członków i odpowiednia ilość kandydatów.

Osoba, którą wybiera się do zarządu, powinna być członkiem towarzystwa, lub conajmniej być zatrudnioną w przedsiębiorstwie, którego kolwiek z członków.

Większość głosów jest miarodajną, żeby zarząd przyjął wnioski, względnie umorzył tą lub ową kwestję.

Decyzje zarządu uważane są za prawnie powzięte przy obecności na zebraniu nie mniej jak trzech członków.

Do obowiązku zarządu zalicza się: nadać i utrzymać zasadniczy kierunek działalności towarzystwa, zwoływać zwyczajne, a w miarę potrzeby i nadzwyczajne zebrania, układać szczegółowe sprawozdania za roczny okres działalności towarzystwa, ponosić odpowiedzialność przed sądem i instytucjami państwowemi, oraz śledzić za prawidłowym kierunkiem prac towarzystwa.

Zarząd obiera kierownika spławu, na którym spoczywa obowiązek organizowania całości spławu.

Najgłówniejsze funkcje kierownika spławu, który otrzymuje od zarządu tylko wskazania, polegają na następującem: a) uskutecznienie robót spławnych zgodnie z ułożonym planem; b) przyjmowanie i zwalnianie kierowników poszczególnych działów prac,

Mówią, że tranzakcje te są wstępem do ograniczania przywozu z Rosji, ta ostatnia bowiem skierowuje politykę cen po linji skandynawskich producentów.

Ładunki drewna, jakie nadchodzą do Londynu ze Skandynawji nie są wielkie, a więc i ofiarowanie ze strony hurtowników jest raczej powściągliwe, co skutecznie przyczynia się do utrzymania poziomu cen na rynku wewnętrznym.

Zakupując stosunkowo duże partje drewna rosyjskiego, importerzy liczyli się poniekąd również i z tem, że tak Szwecja jak i Finlandja obniżą swe ceny, jednakże życzeniom kupców angielskich nie miało się stać zadość.

Ceny drewna Skandynawskiego pozostały niezmienione.

Finlandja ulokowała do końca lipca br. około 800 tys. stds., po cenach wcale nie kompromisowych i..... spoczęła na „laurach" nie spieszy się teraz z wysyłaniem towaru, tak że gra importerów angielskich na zniżkę, jest o tyle niecelową o ile poprostu nieskuteczną.

Pod tym względem jest również nieprzejednane stanowisko Szwecji, a i Rosja jakby zamierza zdążać tym śladem pomimo, że położenie na rynku fob. nie uprawnia nawet do skromnego optymizmu, zresztą jeżeli każde zjawisko w świecie handlowym należy ujmować krytycznie, natenczas to ostatnie jest najbardziej charakterystyczne dla bieżącego sezonu.

Osoby o poglądach optymistycznych powiadają: o cóż właściwie chodzi, przecież sierpień, miesiąc letnich wakacji, jest dla angielskiego rynku drzewnego zawsze miesiącem najspokojniejszym. Zaiste mają rację; Różnica cen oddawców i odbiorców nie jest znowóż tak wielką, lecz przy większych obrotach stanowi poważną dyferencję.

A zatem czekajmy polepszenia... we wrześniu.

Potrzeba dokładnego określenia szwedzkiego zapotrzebowania drewna.

(Od naszego korespondenta szwedzkiego).

Nasz korespondent pisze nam:

Szwedzkie Tow. Właśc. Lasów złożyło na ręce rządu wniosek, domagający się dokładnego zbadania wyrębów leśnych i spożycia drewna w kraju.

Wiadomo jest, że sporządzona ostanio statystyka, oparta na odnośnych badaniach, dała zaledwie prowizoryczny obraz dochodu w bilansie drzewnym i są tylko niepewne dane o ilości odchodzących transportów.

Dokładną statystykę wywożonego drewna można osięgnąć przez zbadanie wydajności lasów rządowych (gen. „Skogs - Rixtaxeringen").

W obecnych warunkach niemożliwem jest skonstatować rozmiary eksploatacji leśnych. Coprawda szwedzki urząd państw. szacowania lasów, uskutecznił pewne badanie w tym kierunku, które jednak zawsze wykazują te same błędy, wynikające z sumarycznego i ogólnikowego zestawienia co daje nieścisłe zobrazowanie. W celu dokładnego obliczenia rzeczywistych wyrębów lasów i konsumcji drewna w Szwecji, te przestarzałe szacowania są bezcelowe i niemiarodajne, to też zaleca się, aby państw. urząd szacowania lasów przyjął udoskonaloną i racjonalną metodę obliczania w myśl wniosku stow. właścicieli lasów w Szwecji.

Pożar wielkiej szwedzkiej fabryki mebli. W ubiegłą sobotę spaliła się doszczętnie z nieustalonych dotychczas powodów, wielka fabryka mebli w Ersjö.

Spaliły się również wszystkie budynki pomocnicze, jak hala składowa, składnice surowca etc.

Fabryka zatrudniała 100 robotników i miała do wykonania duże zamówienia. Robotnicy zostaną zatrudnieni w filjach w Rodafors i Vörnamo, gdyż fabryka nie będzie prawdopodobnie odbudowaną.

Szwedzki wywóz drewna w lipcu w porównaniu do czerwca, obniżył się o 73.000 std. i wyniósł 569.000 std. t. j. tyle ile wynosił w zeszłym roku w tym samym miesiącu.

Papieru, masy papierniczej i tektury wywieziono w lipcu 181.000 ton, zaś we wrześniu ubiegłego roku 207.000 ton a w lipcu tegoż roku 205.000 ton.

Stuletni jubileusz szwedzkiej akademji leśnej. W dniu 15. października r. bież. szwedzka akademja leśna będzie obchodziła swój stuletni jubileusz.

Obchód zapowiada się wspaniale.

Po południu w Stockholmskim domu koncertowym odbędą się występy muzyczne, poczem będą przemawiali — przewodniczący zarządu i rektor akademji.

Wieczorem zaś w złotej sali magistratu odbędzie się bankiet, na który zostaną zaproszeni wszyscy leśniczy oraz łowczy.

Dnia 16. października, staraniem szwedzkiego towarzystwa opieki (ochrony) nad lasem, odbędą się trzy odczyty a mianowicie:

---

a także ustalanie wysokości ich poborów; c) układanie budżetów z kalendarzowym pokryciem potrzebnych sum oraz ich uzyskanie; d) zakup, remont i konserwacja dobytku spławnego, dozorowanie za jego zużytkowaniem, prowadzenie rachunków sum, które wpływają do jego dyspozycji, przedłożenie dokładnego sprawozdania i rozliczenia w sześć tygodni po ukończeniu robót spławnych; e) udział w zebraniach zarządu z prawem głosu doradczego, oraz inne obowiązki, wypływające z potrzeb procesu spławnego.

W imieniu towarzystwa, ma prawo podpisywać osobno prezes towarzystwa i kierownik spławu.

Zobowiązania dłużnicze towarzystwa podpisywane są przez prezesa i przez dwuch członków zarządu lub przez specjalnie uprawnioną do tego osobę.

Kolejne zebrania towarzystwa odbywają się zazwyczaj w marcu i listopadzie, przyczem wszyscy członkowie zarządu powinni być zawiadomieni o zebraniu nie później jak na 10 dni przed mającem się odbyć zebraniem.

Zebrania nadzwyczajne mogą być zwoływane tak przez zarząd, jak również na żądanie 1/5 wszystkich członków.

Żaden z członków tow. nie powinien korzystać z większego prawa, jak 1/5 części ogólnych głosów zebrania.

Na początku zebrania ustala się ilość głosów na podstawie danych sprawozdania.

(W Finlandji np. prawo decydującego głosu posiada organizacja, lub osoba, która wniosła do kasy towarzystwa nie mniej jak 1000 mar. fińsk.).

Właściciel drewna, który nie wpłacił przed zebraniem, należnej od niego kwoty do kasy towarzystwa, traci prawo głosu.

Wszelkie decyzje zebrania są obowiązujące dla nie obecnych na nim członków.

Nieporozumienia, zachodzące między towarzystwem, a jednym z jego członków rozstrzyga sąd polubowy.

Każdy członek towarzystwa, będąc właścicielem drewna, obowiązany jest przed 1. kwietnim zawiadomić kierownika spławu o ilości podlegającego spławowi drewna, gdzie się znajduje, o miejscu przeznaczenia, a także o terminie mającego nastąpić spławu.

(Dokończenie nastąpi)

1. Profesor M. Endres z Monachjum będzie mówił na temat: „Powojenny stan gospodarki leśnej".
2. Profes. Frase Londyn na temat „The Timber Supply of the Britich Empire".
3. Prof. A. Wahlgren Szwecja. „Rozwój opieki nad lasami w Szwecji" i t. d.

Pożar tartaku. Według nadeszłego telegramu z Haparandy w ubiegłą środę wybuchł pożar w tartaku na wyspie Sällö, położonej niedaleko Haparandy, który doszczętnie strawił ten olbrzymi tartak Röyltä, należący do towarzystwa „Kemi Träwaruaklieboläqet". Tartak w ostatnich kilku latach zatrudniał do 300 robotników. Ogień powstał od iskry jednego z holowników, stacjonujących przy brzegu, która trafiła na zapas smarów.

Ogień rozszerzył się bardzo szybko na ogromne zapasy drewna, niszcząc niemniej jak 4.500 std. materjałów drzewnych.

Robotnicy i okoliczna ludność przyjmowała udział w gaszeniu pożaru, lecz ognia nie udało się zlokalizować.

Spłonęły wszystkie budynki administracyjne warsztaty, domy mieszkalne i t. d. tak, że przeszło 100 ludzi zostało bez dachu nad głową.

Przy gaszeniu dużo ludzi zostało pokaleczonych i poparzonych. Ogień powstał około godziny 10 przedpołudniem i trwał aż do wieczora.

Jestto jeden z największych pożarów, jakie wogóle był kiedykolwiek w Szwecji, gdyż spaliło się wraz z tartakiem, jego składami i budynkami, pół wsi.

Szkody, wyrządzone przez pożar oblicza się przynajmniej na 1.500.000 kor.

Towarzystwo było częściowo ubezpieczone, lecz ludność nie, gdyż są to przeważnie robotnicy z tartaku.

Towarzystwo Kemi przed pożarem jeszcze postanowiło przenieść tartak do głównych swych zakładów w Karihaara, nie będzie go więc odbudowywało na miejscu pożaru.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Mochy D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 6. wrześn a 1928 r.

Sosna	III kl.	za m3	51 40	zl
„	IV „	„	36.00	„
„	żerdzie I kl.	za szt.	3.10	„
„	„ III „	„	1.20	„
„	szczapy	za mp.	12.50	„
„	wałki	„	11.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Wirty D. L. P. Toruń.

Licytacja w dniu 6. września 1928 r.

Brzoza	szczapy	opałowe	za mp.	14.00	zł
„	wałki	„	„	10.00	„
Olcha	szczapy	„	„	12.00	„
Sosna	„	„	„	14.12	„
„	wałki	„	„	10.00	„

Nadleśnictwo Pańs wowe Drawsko D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 7. września 1928 r.

Brzoza	III kl.	za m3	26.20	zł
„	IV „	„	20 25	„

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.

dnia 10. 9. 1928 r., na żyto: 35.25—36.00 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Nowym kierownikiem referatu drzewnego M. P. i H. mianowano p. Stanisława Budzyńskiego. Ważny ten referat pozostawał bez kierownictwa z górą przez rok. Fakt obsadzenia referatu drzewnego jest oznaką podjęcia przez rząd przygotowań do rewizji krzywdzącej umowy drzewnej polsko-niemieckiej.

Przemysł wiklinowy w Bydgoszczy. Eksport 80% ogólnej produkcji nie ulega wahaniom. Zagraniczne rynki zbytu, t. j. Rzesza Niemiecka, Szwecja, Danja, Litwa, (przez Niemcy) i Estonia okazują coraz większe zainteresowanie, zwłaszcza obręczami. Należyte warunki rozwojowe zapewniłyby temu przemysłowi długoterminowe kredyty, celem rozszerzenia plantacyj wikliny i zwiększenia produkcji tejże.

Francja. W departamencie Charente w ub. miesiącu powstały olbrzymie pożary lasów, które zniszczyły razem ok. 5,500 ha drzewostanów.

Rumunja. Rumuński eksport drewna surowego i półfabrykatów wynosił w pierwszym półroczu 1928 r. według tymczasowych danych łącznie 751,782 t., wobec 762,571 t. za ten sam okres czasu 1927 r. Z tej ilości (751,782) na drewno opałowe przypada 230,247 ton (1927 r. — 251,155 t.), kloce jodłowe 2,214 t. (1927 r. — 2,124 t.), budulec dębowy 12,497 t. (1927 r.— 7,104 t.), liściaste drewno 42,177 (1927 r. — 33,237 t.), harziges drewno 464,647 t. (1927 r. — 468,951 t). Jeżeli sięgniemy dalej wstecz, do pierwszego półrocza 1926 r., to statystyka łącznego eksportu wykazuje 983,744 ton, a w pierw. półroczu 1925 r. 1,045,196 t. Zatem zmniejszenie eksportu w rb. jest dość poważne.

Notowania dewiz z dnia 11. września 1928 r

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa . .	8	—	100 zł	—	57,96	47.31	43.25	11.25	—	—	58.20	79.705
Poznań . . .	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk . . .	6	173,52	100 Gd. gld.	—	—	81.31	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	212,34	100 R. M.	—	123,034	—	20.360	23.82	610.25	—	123.74	168.83
Belgja	4	123,94	100 belg.	123.93	—	58.39	34.897	13.90	356.—	—	72.20	98.44
Bukareszt . .	6	172,—	100 l.	—	—	2.553	797	061	15.55	—	3.16	4 30
Budapeszt . .	6	155,90	100 pengo	—	—	73.07	27.84	17.50	—	—	90.55	123.56
Holandja . . .	4½	358,31	100 gld. hol.	356,40	—	168.06	12.10.—	40.08	1026.75	—	208.22	284.07
Kopenhaga . .	5	238,88	100 k. d.	—	—	111.85	18.187	26.67	—	—	138.57	189.—
Londyn . . .	4½	43,38	1 funt szterl.	43.25	25.01	20.312	—	4.85	124.23	—	25.19	34.38
Nowy York . .	5	8,9141	1 dolar	8.90	—	4.19.35	4,85.09	—	25.60	—	5.19.00	708.55
Paryż	3½	172,—	100 fr. franc.	34.82	—	16.365	124.22	3.90	—	—	20.28	27.665
Praga	5	180,62	100 k. cz.	26.42	—	12.428	168.62	2.96	—	—	15.39	20.99
Rzym	5½	172,—	100 l.	46.62	—	21.935	92.77	5.23	133.70	—	27.18	37.065
Szwajcarja . .	3½	172,—	100 fr.szwajc.	171.68	—	80.71	25.196	19.25	493	—	—	136.40
Sztokholm . .	4½	238,88	100 k. szw.	238.75	—	112,21	18.127	26.76	685.75	—	139,—	189.65
Wiedeń . . .	6½	125,43	100 szyling.	125.62	—	59.085	34.42	14.10	—	—	73.17	—.

Rumunja: W lipcu eksport mat. tartych z Rumunji na rynki niemieckie wynosił łącznie ok 24.600 t.

W ten sposób Rumunja zajmuje szóste miejsce z pośród wszystkich krajów dostawczych.

Rosyjski eksport drzewny rozwija się. Według statystyki rosyjskiego towarzystwa eksportowego „Exportles" wywóz drewna Rosji Sowieckiej w ostatnich 10 miesiącach osięgnął 450.000 std. czyli o 100 std. więcej niż w poprzednim sezonie. Eksportowano przeważnie do Anglji i Holandji.

Natomiast wywóz do Francji był nieznaczny, a to z powodu wysokiej taryfy celnej.

RÓŻNE.

MAZURY NA P. W. K.

Koło Krajoznawcze w Działdowie, pozostające pod kierunkiem p. Emilji Sukortowej, znanej działaczki mazurskiej, zamierza wystąpić na P. W. K. z pokazem rodzimej kultury tej części kraju. Koło zamierza mianowicie wystawić własną chatę syntetyczną, całą z drzewa, o charakterze specjalnym, przypominającym budownictwo Kurpiów. W chac e tej pomieszczonoby część zbiorów, które dziś znajdują się w Muzeum Mazurskiem w Działdowie i ilustrują dawność kultury polskiej na Mazurach

PRZENOŚNY DOMEK.

Atrakcją tegorocznych „Targów Wschodnich" jest przenośny letni domek, wystawiony przez firmę „Karpina" S. A. we Lwowie. Domek ten o sześciu ubikacjach jest bardo pomysłowy i rozwiązuje kwestję własnego — za nieduże pieniądze — wygodnego letniska, które można sobie urządzić każdegp roku coraz to w innej miejscowości na wynajętej parceli. Przy zamierzonej masowej produkcji takich domków istotnie sprawa mieszkaniowa na kilkumiesięczny sezon letni już jest rozwiązana.

GŁOSY PRASY.

P. A. w „Kurjerze Warszawskim" stwierdza, że realne skutki stosunków gospodarczych z Z. S. S. R. są dziś trudne do osiągnięcia. Niemniej jednak nie możemy tych stosunków zaniedbać, a o usunięcie trudności w możliwie szerokim zakresie starać się winniśmy wszelkiemi możliwemi drogami, z których jedna, wybrana przez delegację do Niżnego Nowogrodu, należy niewątpliwie do najkorzystniejszych i najprędzej prowadzących do celu. Niema bowiem mowy, aby bez osobistego zetknięcia się przedstawicieli naszych kół gospodarczych z nową sowiecką ekonomiką nawiązanie bliższych stosunków gospodarczych z Z. S. S. R. rozwinęło się normalnie.

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo, d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczeg. w R. D. Nr.	Bliższe szczeg. ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
13. IX. 28.	9^{30}	P. N Oborniki (sala p. Narożyńskiego)	d. - pozn.								99	1157	L	na drew. użytk. i opał.
		D. L. P. Wilno (w Nadl. Jeziorskiem, Orańskiem, Smorgońskiem i Trockiem)	d. - wilno								97	1140	L	na karpinę
	11^{00}	P. N. Sarniagóra (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	607	379,32				97	1137	S	
14. IX. 28.	10^{00}	P. N. Gniewowo (kancelarja)	d. - toruńska	dąb			160.—							
				sosna			170,—							
				brzoza			13,—							
				świerk			27,—				101	1170	L	
	11^{00}	P. N Grabowno (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	1241	790,53	302,54		315.—	98	1142	S	
	12^{00}	P. N. Kowelskie (kancelarja)	d. - łucka								93	1116	L	na sprzedaż 2597 szt. podkładów wąskotor.
17. IX. 28.	11^{00}	P. N. Osie (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	169	172,23							
				dąb	I-IV	13	12,52							
				brzoza	I-IV	376	149,80				99	1154	S	
20. IX. 28.	12^{00}	Gł. Zarz. Ordyn. Dawidgródeckiej (kancelarja)	w. - poleskie								99	1153	S	na 599 dębów na pniu
	12^{00}	D. L. P. Radom (kancelarja	d. - radom	jodła			1185,43							
				sosna			445,16							
				dąb			19,—				100	1160	S	
	12^{00}	Warsztaty Wagonowe PKP w Ostrowie (kancel.)	w. - pozn.								101	1167	S	na ca 150 m3 desek sosn. bocznych bez sęków, ca 60 m3 stolarki sosn. odziomkowej, ca 580 m3 sosn. desek obrzyn.
27. IX. 28.	13^{00}	Państwowy Bank Rolny Oddział w Pińsku (kancelarja)	w. - poleskie								101	1172	S	na drzewostany przeważnie kopalniakowe z zapasem około 25,000 m3 drew.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Barts

JÓZEF SCHENK Handel drzewa
Poznań Wiel. Garbary 31

poleca i kupuje:

wszelkie gatunki materjałów stolarskich, budowlanych, kantówkę, belki, towary kołodziejskie.

z swoich składnic:

w Poznaniu ul. Wielkie Garbary i Estkowskiego. 470

„ZAGRODA"
Poznańska Spółka Budowlana T. A. Poznań,
Fr. Ratajczaka 21 — Tel. 3582

Mamy stale do oddania: 965

surowy towar obrzynany w wszelkich grub.
materjał stolarski w wszelkich grub.

dębinę, buczynę, brzozę, dyszle brzozowe, dzwona bukowe, szpice dębowe, kantówkę i balkowinę, placową i według listy — ceny bezkonkurencyjne.

Nadleśnictwo Państwowe Warlubie
p. i st. kolej. w miejscu, pow. Świecie n/W, Pomorze

sprzeda w drodze submisji w dniu **18. września** r. b. drewno użytkowe pochodzące z cięć roku gosp. 1927/28.

a) Sosna dłużyce

Los Nr. 1. Leśnictwo Borowy Młyn, p. c. l. — 481 szt., I kl 7.01 m3, II kl. 66.29, III kl. 200.21, IV kl. 47.68 razem 321.19 m3 Odległość od stacji kolej. 9 klm.

Los Nr. 2. Leśnictwo Kuźnica, p. c. l. — 63 szt., I kl. 7.94 m3, II kl. 33.95, III kl. 24.54, IV kl. 1.58 razem 68.01 m3. Odległość od stacji kolejowej 10 klm.

b) Świerk dłużyce

Los Nr. 3. Leśnictwo Kuźnica, oddz. 162, 164 — 33 szt., III kl. 17.59 m3, IV kl 6.79, razem 24.38 m3. Odległość od stacji kolejowej 10 klm.

c) kopalniaki

Los Nr. 4. Leśnictwo Bąkowo, oddz. 76a — szt. 1467, I kl. 44.34 m3, II kl. 123.80, III kl. 13.24, razem 181.38 m3. Odległość od stacji kolejowej 6 klm.

Los Nr. 5. Leśnictwo Borowy - Młyn, p. c. l. i leśnictwo Kuźnica, oddział 151 — szt. 178, I kl. 15.71 m3, II kl. 14.80, III kl. 0.48, razem 30.99 m3. Odległość od stacji kolejowej 10 klm. Koszta kcrowania i wyciągania ponosi kupujący.

Pisemne oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Submisja" należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia **18. września** r. b. godz. 11-tej, poczem nastąpi otwarcie ofert w obecności ewtl. przybyłych oferentów. Cenę należy oddzielnie podać dla każdego losu za 1 m3 w złotych i dziesiętnych złotych liczbami i słownie. Przetarg odbędzie się na warunkach submisyjnych które przejrzeć można w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie.

Nadleśnictwo nie odpowiada za jakość drewna i zastrzega sobie małe różnice w masie.

Zatwierdzenie ofert zastrzega sobie Dyrekcja Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

1173 **Nadleśniczy Państwowy.**

Koszyki na jastrzębie
Zatrzaski na lisy
Zatrzaski na króliki
6

poleca

Administr. Rynku Drzewnego
Składnica Narzędzi Leśnych
Poznań, W. Garbary 20.
Telefon 1820.

Warsztaty Wagonowe P. K. P. w Ostrowie (Wlkp.)
ogłaszają niniejszem

przetarg ofertowy

na sprzedaż następujących materjałów drzewnych:

1. Sosnowe deski boczne bez sęków
ca 120 m³ 20 m/m grube 2—6 dług. Przec dług. 3,50 szer. 15 c.m
„ 30 „ 25 „ „ 2—6 „ „ „ 3,80 „ 17 „

2. Stolarka sosnowa odziomkowa (w blokach) I i II kl.
ca 60 m3 45 m/m gruba, 5,80 przeciętna dług., 30 cm. przeciąt. szerokość.

3. ca 500 m3 sosn. desek obrzyn. (szalówka)
20 m/m grube 2—6,5 dług. 3,60 przec. dług szerokość ca 15 cm.

4. ca 80 m3 sosnowych desek obrzynanych 2,80—5,80 dług.
3,80 przeciętna dług., 16 cm. przeciętna szerokość.

Materjał powyższy można oglądać w dni powszednie od godz. 6—14-tej. Odbiór i załadowanie winno nastąpić w przeciągu jednego miesiąca po zatwierdzeniu sprzedaży. Zapłata w gotówce po odbiorze, przed załadowaniem. Oferty na całość lub też ilości wagonowe z napisem: „Oferta na kupno materjału tartego" należy nadsyłać **do godz. 12 dnia 20 września br.** poczem nastąpi otwarcie ofert.

Zarząd Warsztatów zastrzega sobie swobodny wybór reflektantów ewent. nie uwzględnienie żadnej oferty.

1167 **Naczelnik Warsztatów.**

J. MALOWANIEC i Ska
(st. Kiwerce-Wołyń)

Tartak przyjmuje zamówienia na belki, kantówkę bale i deski wymiarowe sosnowe i posiada na składzie w wymiarach od 1/2" do 4" suche deski i bale jesionowe, klonowe, olchowe i suchą stolarkę sosnową II-ej klasy oraz posiada do natychmiastowej dostawy: 456

2000 m3 tartych bloków sosnowych

I-II kl. tegorocz. tarcia. Przeciętna długość 5,30 m towar jasny.

Grubości	19,	26,	32,	40,	42,	50,	65,	80 m/m
Mtr. kub.	30,	40,	50,	150,	200,	650,	550,	330
Przeciętna szer.	26,	28,	30,	40,	41,	45,	47,	50 cm.

BOGATE
1177

właścicielki majątków ziemskich i gospodarstw rolnych na wsi, właścicielki domów i interesów handlowych w mieście oraz bardzo wiele panien, wdówek i rozwódek, posiadających znaczny posag w gotówce, pragną jeszcze w tym roku wyjść zamąż. Poważnie myślący Panowie zechcą podać swój adres i wymagania Administracji — „Matrymonjum" **Warszawa**, Jasna 13/15 — Ścisła dyskrecja zagwarantowana. Wybór olbrzymi.

Poszukuję kupna
sosnowego towaru odziomkowego w różnych grubościach, z conajmniej 60% I. kl., wolny od III. kl., jak i **czyste boki nadsiniałe** bez sęków.

Alfons Spitzer, Poznań, Stary Rynek 37 Telefon 1782 1950a

NASIENIE BRZOZY (betula alba)
tegorocznego zbioru

mamy do oddania po **4,50 złotych** za 1 kg loco nasz skład

Składnica Nasion Leśnych Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego - Poznań, W. Garbary 20 - Tel. 1820

SUBMISJA.

Nadleśnictwo Państwowe Lutówko

poczta w miejscu. stacja kolejowa i powiat Sępólno (Pomorze)
sprzeda w drodze submisji drewno użytkowe dębowe i sosnowe w dniu **21. września** b. r z roku gospodarczego 1927/28 według następujących losów:

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział i podział	Sortyment	KLASA I	II	III	IV	Razem m3	UWAGA
				m3					
1	Nowydwór	88 i 55	dąb	4.22	2.14	—	—	6 36	Odl. od st. kol. 2 3 km
2	Lutówko, Gaj i Zaleśniak	zbiorowo	„	7.53	8.47	13.29	11.77	41.06	„ „ „ „ 8 „
3	Gaj i Lutówko	„	sosna	8.24	35.06	8.58	—	51.88	„ „ „ „ 8 „
4	Świdwie	36a	„	—	—	7.89	—	7.89	„ „ „ „ 6 „

Pisemne oferty z napisem „Submisja" w zalakowanych kopertach, należy nadesłać do Nadl. do dnia **21. września** b. r do godziny 11-tej rano, poczem o godzinie 11.30 nastąpi otwarcie ofert w obecności ewntl. przybyłych oferentów. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnego przetarg (Submisja), które są do przejrzenia w Dyr. Las. Państw. w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie

Oferty nie odpowiadające warunkom nie będą uwzględnione. 1174

Nadleśniczy Państwowy.

Ogłoszenie o przetargu.

Państwowy Bank Rolny, Oddział w Pińsku, podaje do publicznej wiadomości, że w dniu **27 września 1928 o godz. 13-ej** odbędzie się w lokalu Oddziału, ul. Łahiczyńska Nr. 38 sprzedaż drogą przetargu drzewostanów, przeważnie kopalniakowych, z zapasem około 25.000 m3 drewna, w maj. Wysock (pow. Stoliński), odległego 8 klm. od st. Udryck. 1172

Taksacja drzewostanów, warunki przetargu oraz projekt umowy są do przejrzenia w Wydziale Agrarnym Instytucji Centralnej Państwowego Banku Rolnego w Warszawie, Nowogrodzka Nr. 50 w Oddziale Państwowego Banku Rolnego w Pińsku oraz u Administratora majątku Wysock, p. Jerzego Niemirycza, poczta Wysock, wojew. Poleskie.

Dośw. werkmistrz fabryki listew (obrabiarek) lub tartaku (ślusarz maszynowy) z długoletnią praktyką i doświadczeniem zwszelką pracą w branży drzewnej obeznany, **poszukuje posady** w samej lub podobnej branży. Łask. oferty pod **1175** do Adm. Rynku Drzewnego.

Iglaste drewno kopalniane
według naszych rozmiarów porznięte franko niem-pols. granica
kupuje 964
Holzhandlung Klapheck, G. m. b. H.
Oberhausen Rhld

Poszukuję ca 100 kóp dębowych szprych 1169
dług. od 19—25 cali angl. od 2—3 cali angl. grubości.
Zgłoszenia z podaniem ceny za jedną kopę względnie 1 szt. do Admin. Rynku Drzewnego pod **„szprychy dębowe"**

Potrzebuję
budulec sosnowy
I-IV kl.
ostatniego zrębu. Oferty loko wagon nadesłać 944
J. KRZYŻANOWSKI - EXPORT DRZEWA
Poznań, Św. Marcin 39. tel. 17-41

Poszukuje się okrąglaki!
Kupujemy większe ilości
olchy z wołyń. moczarów
do łuszczenia (na forniery)
Oferty uprasza się pod **„Erste Hand 7500"** do
RUDOLF MOSSE - Wien I, Seilerstätte 2
1171

ZAKUPUJEMY STALE ZA GOTÓWKĘ
objekty leśne, drzewostany wszelkiego rodzaju i kopalniaki.
Zachodnie Towarzystwo dla eksportu drzewa Sp. z o. o.
KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 9
15

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20